

Millega läheb ajalukku möödunud mitmekesine kultuuriaasta

SIIRI SAARMETS
kultuurinõunik

Kahtlemata oli möödunud aasta suursündmuseks pealinnas peetud laulu- ja tantsupidu. Terve aasta harjutati hoolega, et lunastada pääse peole, kuid vähem olulised pole kindlasti ka meie oma maakonna tantsupidu ja vallast läbi liikunud tuleteekond.

2025. aastal toimus juba kaheteistkümmes Maaelufestival. Seekord jälle natuke teisiti ning uute tulijatena liitusid meiega vanatehnika austajad. Kolmeteistkümmes festival toimub juba käesoleval aastal 30. mail.

Rakvere vallas on väga aktiivsed seeniorid, kes korraldavad ise või osalevad neile suunatud sündmustel, olgu selleks siis Arukate Akadeemia, EVIde esmaspäeva hommikud, võimlemistunnid, laulu- või tantsupärastlõunad.

Rahvakultuuri kandjad ja edasiandjad on meie endi seast need inimesed, kes korra nädalas tulevad kokku, et teha proove või õppida mõni uus lugu selgeks. Korra aastas, jaanuaris, saame aga kokku, et siis koos nautida üksteise loovust ja loomingulisust natuke teistmoodi.

Salongiõhtud on olnud selline projekt, mille publik kohe omaks võttis ja saalid alati välja müüme. Seda näitas ka sel aastal esmakordselt proovitud „Kabaree õhtusöök“, mis oli nii populaarne, et läks täismajale lausa kaks õhtut järjest.

Tantsuõhtud on meil keskusehoones toimunud juba traditsiooniliselt viisteist aastat ning rõõm on näha, et saal on täis tantsusõpru lähemalt ja kaugemalt.

Maal elamise päev on kogukondadega ühine et-

tevõtmine, et saada ühistest tegemistest positiivseid emotsioone ja lahkelt võtta vastu külalisi.

Ruubeni mälestuspink märgib ära ühe väljapaistva vabadusvõitleja elutöö ning loob kestva ja kõigile avatud mälestuspaiga. Metsavenna, leegionäri ja poliitvangi Ruuben Lamburi elu kandis sõnumit „Elu mõte on elada. Vabana“, mis kõnetab ka tänapäeva ühiskonda. Pronksskulptuuri autor on Aivar Simson, pinge arhitekt Kristiina Renter. Projekt on olnud laiem kogukondlik ettevõtmine, mis väärtustab ajaloomälu, vabadust, aatelisust ja inimlikku väärikust.

Kogukondades tegutsevad meil särasilmased eestvedajad, kes kaasavad nii oma küla rahvast kui ka kaugemalt tulijaid. Jaanipäevad, vastlad, kokkusaamised, erinevad töötoad – need on vaid mõned näited, mida kõike meie külates tehakse.

Aasta läbi on toimunud palju erinevaid spordisündmusi. Esmakordselt oli Sõmerul lastele jalgrattavõistlus ning lisaks on toimunud mitmeid jooksuüritusi. Nüüd ehk saabub ka talv ja saame avada suusarajad ning laste poolt pikisilmi oodatud kelgumäe koos tõstukiga.

Raamatukogudest on saanud multifunktsionaalsed kogukonnakeskused, kus lisaks laenutamisele toimuvad ka töötoad, näitused ja kokkusaamised. Alates 1. jaanuarist on meie valla raamatukogud kõik ühtse juhtimise all ehk tööd alustas Rakvere valla raamatukogu, kuhu kuuluvad harukogudena Lepna ja Uhtna raamatukogud.

Täna südamest kõiki Rakvere valla kultuurivaldkonda panustajaid, kõiki, kes te olete pannud oma südame ja jõu valla ning kogukondade erinevate

Maaelufestival.

Rattavõistlus põnnidele.

Seenior Antonina proovib alati uusi asju

Rõõmsad Uhtna mandoliinimängijad laulupeo rongkäigus.

Kohtumine Laur Lomperiga.

Uhtna Naiskoor korraldab sel aastal taidlejate kokkusaamist.

FOTO RAKVERE VALLA KULTUURI FOTOPANGAST

sündmuste õnnestumisse. Teie pühendumus muudab meie koduvalla elavaks ja värviliseks! Ja muidugi suur kummardus teile, meie publik! Aitäh, et osalete,

kaasa elate ja iga sündmuse eriliseks muudate.

Kultuur elab tänu teile.

Kohtumiseni juba selle aasta sündmustel!

Aktiivne kogukond MTÜ Uus Uhtna.

VALLAVOLIKOGU ESIMEHE VEERG

Head Rakvere valla elanikud

Aasta lõpp on hetk, mil võtame aja maha, vaatame tagasi tehtule ja seame pilgu tulevikku. Jõulud on nüüdseks läbi, kuusedki koos põletatud ning talve kõige pimedam aeg seljatatud — päevad hakkavad jälle pikemaks minema. See on meeldetuletus, et valgus ja soojus naasevad alati, nii looduses kui ka meie igapäevaelus.

Tahan südamest tänada kõiki, kes on panustanud Rakvere valla arengusse: ettevõtjaid, õpetajaid, kultuuri- ja sporditegijaid, külaseltside eestvedajaid, vabatahtlikke ning kõiki, kes oma töö ja hoolimisega hoiavad meie kogukonda tugevana. Teie pühendumus on meie valla suurim väärtus.

Uus aasta toob endaga kaasa uued võimalused. Volikogu eesmärk on jätkata tööd selle nimel, et meie valla teenused oleksid kättesaadavad, kogukonnad elujõulised ja areng tasakaalukas. Soovime hoida avatud suhtlust, kuulata teie mõtteid ja teha otsuseid, mis toetavad kogu valla heaolu.

Astudes 2026. aastasse, soovin, et teie soovid ja unistused leiaksid tee täitumiseni — olgu need suured või väikesed, isiklikud või kogukondlikud.

Uus aasta on alati uus algus, võimalus teha midagi teistiti, paremini ja julgema südamega.

Soovin teile ja teie lähedastele rõõmu, tervist ja kordaminekuid uuel, 2026. aastal. Hoidkem üksteist ja oma koduvalda – koos suudame palju.

Head uut aastat!

RIHO ISKÜL
vallavolikogu esimees

VIRU MALEVA 5. RAHVAMATK

Rahvamatka start
10. jaanuar 2026 kell 10.30
Viru-Jaagupi Noortekeskuse eest

NB! Eelregistreerimine 6. jaanuarini 2026
aadressil viru@kaitseliit.ee.

12. jaanuaril toimub
Rakvere vabastamise 107. aastapäeva
mälestusteenistus
punase terrori ohvrite mälestusmärgi juures,
info.rakvere.ee.

Rohkem infot matka ja võistluse ning
näituste kohta:
<https://bit.ly/virumatk5>

Rakvere Valla Sõnumid

RAKVERE VALLAVALITSUS
Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 5300 7650
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevallasonumid@gmail.com
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Kõik ajalehes Rakvere Valla Sõnumid avaldatud artiklid, fotod jm materjal, on autoriõiguste seadusega kaitstud. Nende avaldamine ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud. Artikleid tsiteerides või refereerides tuleb alati säilitada viide algallikale ja autorile.

VALLAVANEMA VEERG

Olemegi märkamatuks jõudnud uude aastasse. Seljataha on jäänud valimised ning pikaldane valimistulemuste kinnitamine protsess. Soovin südamest tänada Rakvere valla inimesi usalduse eest – see võimaldab meil jätkata eelnevalt planeeritud arengukavast ja eelarvestrateegiast tulenevate tegevustega, tagades valla arengus stabiilsuse ja jätkusuutlikkuse.

Järgnevatel aastatel suuname suuremad investeeringud eelkõige taristusse. Rakvere vallas toimub aktiivne elamupiirkondade planeerimine, mistõttu on vajalik investeerida uute vee- ja kanalisatsioonisüsteemide väljaehitamisse ning teede korrashoidu. Samuti on oluline kergliiklusteede projekteerimine ja rajamine.

Käesoleval aastal uuen-dame olemasolevaid ning rajame uusi mänguväljakuid ja spordirajatisi erinevates valla piirkondades. Suurimad investeeringud suuname kevadel Lepna terviseedendusliku ala arendamisele, kus ühel väljakul on võimalik mängida jalg- ja võrkpalli, tennist ning teisel väljakul korvpalli. Uued rajatised pakuvad mitmekülseid liikumisvõimalusi igas vanuses elanikele ja aitavad kaasa tervislike eluviiside edendamisele.

Kui saame vastavatest meetmetest toetust, alus-

tame Aluvere ettevõtetusala arendamist. Ettevõtetusala detailplaneering on kehtestatud ning käesolevaks aastaks on planeeritud taristu väljaehitamine. Selle õnnestumisel saavad ettevõtjad hoonestusõiguse kaudu rajada sinna tööstus- ja ärihooneid.

Rakvere vallas toimib järjepidev valdkondade ülene ennetustöö, mille eesmärk on parandada elanikkonna sotsiaalseid oskusi ja igapäevase toimetuleku võimekust ning kujundada teadlik ja oskustlik kogukond, kes suudab tagada enda ja oma pere toimepidevuse. Eelmisel aastal käidi meil külas ning mind kutsuti ennetustöö tegevusi tutvustama nelja maakonda. Minu üks üllatuslikumaid jõulukinke oli Jõgevamaa poolt saadetud ajaleht, kus kajastati nende esindajate külaskäiku Rakvere valda ning millele oli kirjutatud: „Aitäh Sulle, Maido, et lähed ees.“ See on tunnustus, et oleme ennetustegevustes teistele omavalitsustele eeskujuks ja suunanäitajaks.

Kindlasti jätkame ennetustöö arendamist uute teenuste ja tegevustega, mis soodustavad koostööd kogukonna, MTÜde ja vabatahtlikega. Nii tekib ühine vastutus ja tugevam sotsiaalne võrgustik, mis toetab inimesi ka väljaspool ametlikke teenuseid. Kokkuvõttes on valdkondade-

ülene ennetustöö omavalitsuses äärmiselt oluline, sest see loob koostöö põhineva, ennetava ja inimesekeskse lähenemise, parandab elanike elukvaliteeti ning aitab omavalitsusel oma ülesandeid tõhusamalt täita.

Erilist tähelepanu peame pöörama elanikkonnakaitsele ja kriisivalmidusele. Loodame, et suuremaid kriise ei tule, kuid nendeks valmisolek on hädavajalik. Oleme juba täna valmis suuremateks elektrikatkestusteks – pea kõikidesse valla hoonetesse on loodud generaatori ühendamise võimekus ning olemas on erineva võimsusega generaatorid.

Oleme tänulikud elutähtsate teenuste osutajatele – Rakvere Vesi ja soojusettevõtte, kes tagavad vee- ja kanalisatsioonisüsteemide toimimise ning sooja varustuse ka ulatuslike elektrikatkestuste korral. Suuremat muret valmistavad korterelamud, kus puudub sooja vastuvõtu võimekus ja generaatorite kasutamise võimalus. See võib kaasa tuua vajaduse elanike evakueerimiseks ning ohu hoonete veetorstike külmumisele. Seetõttu kutsun jätkuvalt korteriühistuid üles tagama oma majades sooja vastuvõtu võimekus ka elektrikatkestuste korral. Heaks näiteks on Sõmeru Puistee 14 korteriühistu, kus on antud võimekus loodud.

Nii eelmisel kui ka käesoleval aastal planeerime ja viime oma meeskonnaga läbi kriisireguleerimise õppusi, kuhu kaasame ka valla kogukonna liikmeid.

Soovin teile kõigile uueks aastaks head tervist, kindlustunnet ja ühtehoidmist. Olgu eesootav aasta täis rahulikku meelt, tegutsemisrõõmu ja usku oma kodukohta. Soovin, et meie vald oleks ka uuel aastal paik, kus on hea elada, õppida, töötada ja lapsi kasvatada.

Olgu meil jätkuvalt tahet üksteist kuulata, üksteist hoida ja ühiselt lahendusi leida – ka siis, kui ajad on keerulisemad.

Soovin, et uuel aastal oleks rohkem turvalisi hetki pereringis, eduelamusi töös ja koolis ning me saame tunda uhkust oma valla ja inimeste üle.

Imelist ja teguderohket uut aastat soovides!

MAIDO NÕLVAK
vallavanem

Valimised on jäänud seljataha. Kes juhivad meie valda?

Vallavanemana jätkab Maido Nõlvak ja volikogu esimeheks valiti Riho Iskül.

Vallavolikogu liikmed seisuga 10. detsember 2025

Valimisliit Üheskoos: Riho Iskül – volikogu esimees, e-post: riho.iskul@rakverevald.ee

Allar Neeme, Tarvo Plotnik, Raido Tammik, Külli Hallik-Vilu, Margit Lichtfeldt, Maia Kärddla, Ando Holm, Mihkel Aruoja, Sirje Rebane, Moonika Kõrre, Kersti Suun-Deket.

ISAMAA Erakond: Peeter Kalda – volikogu aseesimees, Liis Lille, Ragnar Viikoja, Veiko Vilu.

EKRE - Eesti Konservatiivne Rahvaerakond: Ivar Dreifeldt, Marko Vahesalu, Helle Lemberg.

Volikogu liikmele saab kirjutada vallavalitsuse üldpostkasti: vallavalitsus@rakverevald.ee

Kõigile volikogu liikmetele korraga on võimalik saata pöördumine: vallavoliko-gu@rakverevald.ee

Kinnitati volikogu komisjonid, tasud ja hüvitised

Vallavolikogu juures tegutseb viis alatist komisjoni:

- revisjonikomisjon – esimees Raido Tammik, aseesimees Ragnar Viikoja, liige Marko Vahesalu

- eelarve-, arengu- ja majanduskomisjon – esimees Tarvo Plotnik, aseesimees Ando Holm, liikmed Allar Neeme, Ivar Dreifeldt, Mihkel Aruoja, Peeter Kalda, Raido Tammik

- haridus- ja kultuurikomisjon – esimees Maia Kärddla, aseesimees Veiko Vilu, liikmed Kaili Õunapuu-Seidelberg, Kerli Randalainen, Külli Hallik-Vilu, Mait Sander Nõlvak, Oxana Nikitina, Sirje Rebane

- sotsiaalkaitsekomisjon – esimees Margit Lichtfeldt, aseesimees Tarvo Plotnik, liikmed Inga Plees, Jaanus Palm, Katrin Nõlvak, Kersti Suun Deket, Külli Hallik Vilu

- keskkonnakomisjon – esimees Liis Lille, ase-

esimees Raido Tammik, liikmed Ragnar Viikoja, Katrin Aavik, Inga Plees, Ivar Dreifeldt, Marko Vahesalu

Volikogu komisjonide koosolekud protokollitakse ning need on kättesaadavad vallakantseleis ja avalikustatud ametiasutuse dokumendiregistri kaudu valla veebilehel. Üldkättesaadavaks ei tehta protokollides sisalduvaid andmeid, mille väljastamine on seadusega piiratud või tunnistatud asutusesiseseks kasutamiseks.

Kinnitati hüvitised, mida volikogu ja komisjonide liikmetele makstakse:

- volikogu liikme istungitasu 70 eurot istungi kohta (sh osalemine elektrooniliselt);

- volikogu aseesimees: volikogu esimehe äraolekul istungi juhtimise eest 100 eurot see sisaldab ka istungil osalemise tasu;

- komisjoni esimees 90 eurot iga komisjoni koosoleku eest;

- komisjoni liige 60 eurot koosolekul osalemise eest.

Kõik hüvitised jäid samale tasemele nagu eelmises volikogu koosseisus.

Volikogu esimehe hüvitiseks määrati 1/3 vallavanema tasust.

Vallavanema töötasuks kinnitati 3900 eurot kuus.

Vallavanemale määrati soodustused: ametiauto ilma sõidupäeviku pidamise kohustusega, parkimine viibimiskohas, kommunikatsioonikulud kuni 60 eurot/kuus, ametisõitude parkimistasud ning samad soodustused, mis vallavalitsuse teenistujatel (nt prillihüvitis, terviseedenduse toetus).

Otsustati moodustada 5-liikmeline vallavalitsus koosseisus: Maido Nõlvak, Madis Akel, kelle volikogu määrab abivallavanemaks, Annely Elhi-Toming, Janek Seidelberg, Reimo Moor.

Vallavalitsuse liikmetele, kes ei ole valla ametiasutuse teenistuses, makstakse istungil osalemise eest hüvitist 70 eurot.

Vabatahtlikud leevendavad eakate üksildust

Üksildus hiilib ligi vaikselt ja märkamatu. Näiteks siis, kui pereliikmed kolivad kaugemale või toob pensionile jäämine päevadesse ootamatult palju vaikust. „Üksilduse tõhusaks ennetajaks ja leevendajaks on eaka ning vabatahtliku seltsilise kohtumised,” ütleb vabatahtlike seltsiliste programmi juht Krista Pegolainen-Saar.

Üksilduse mõju ulatub sügavale. Uuringud kinnitavad, et üksildustunne mõjub laastavalt nii vaimsele kui ka füüsilisele tervisele. Krista räägib, et kuigi üksildus ei tunne vanust, siis just vanemas eas on suurem oht teisest eraldumiseks, sest suhtlusringkond kahaneb. „Kui inimesel pole kedagi, kellele oma päevasündmustest või emotsioonidest rääkida, võib tal tekkida tõsine depressioonirisk. On väärarvamus, et see on vaid üksinda elavate inimestega kaasnev mure. Tegelikult võib inimene ennast tunda üksildasena ka siis, kui ta elab koos noorema põlvkonnaga. Pereliikmete hõivatuse tõttu pole tema jaoks lihtsalt aega ja nii ei saa ta enda päeva lugusid kellegagi jagada.

Kuid inimene vajab teist inimest – see on meie kõigi loomuses.“

Kes on vabatahtlik seltsiline?

Seltsiliseks võib saada iga inimene, kellel on südames ruumi ja hinges soovi kellegi teise elu natuke paremaks muuta. Krista selgitab, et vabatahtlikud seltsilised külastavad üksildusriiskiga inimesi kord nädalas või üle kahe nädala ja tavaliselt veedetakse koos üks-kaks tundi.

„Seltsilise roll pole olla teenusepakkuja, kes üksildast inimest hooldab. Seltsiline on kaaslane, kes külastab inimest kodus või hooldekodus, vestleb, kuulab ära, arutleb ilamelu üle, aga koos eakaga kuulatakse ka muusikat, käiakse jalutamaks, tegeletakse hobiga.“ Krista ütleb, et nende kohtumiste mõte on selles, et nii seltsiline kui ka eakas tunnevad rõõmu teineteise seltskonnast ja meeldivate asjade tegemisest või lihtsalt vestlusest. „Alati ei saadagi päriselt kokku, ka telefonivestlus on miski, mida oodata.“

Nooremapoolsele inimesele annab seltsilise roll väga palju. „Eakaga suheldes saab noor teadmisi ja kogemusi, mida pole võimalik õppida üheski koolitunnis. Mõlemad osapooled saavad põlvkondade ülese suhtlusega oma maailmapilti avardada, igapäevaelu rikastada ja inimlikku soojust kogeda,“ jagab Krista.

Meil on näited, kus väikeste laste vanemad soovivad olla seltsilised, sest

Kui sul pole võimalik seltsiline olla, siis aidata saad ikka

Seltsiliste tegemisi saab toetada annetuste kaudu, millega kaetakse eakaid külastavate vabatahtlike transpordikuluseid.

2. detsembril toimuvad Eesti annetustalgud, kus saab panustada seltsiliste tegevusse:

annetamistalgud.ee/talgud/üksildus-pole-lahendus/

nende enda vanemad või vanavanemad on lahkunud ja selle tõttu puudub neil endal ning lastel vanema/vanaisa kogemus. Seltsiliseks olemise kasu on siis veel laiem. Tekib kogemus, et vananemine on normaalne elu osa ja koos toimetamine käib selle juurde.

Ega alati olegi nii, et üksnes eakas on see, kes ennast üksildasena tunneb. Mõnikord on ka sellel, kes seltsiliseks hakkab, hinges soov vabatahtliku tööga enese hinge kippuvat üksildust eemale peletada. „Vabatahtlik töö aitab kasvatada empaatiavõimet, kuulamisoskust ja avatust ehk oskusi, mis on vajalikud nii tööelus kui ka inimsuhetes laiemalt,“ ütleb Krista. Ta on näinud, kuidas vabatahtlikuna tegutsemine muudab inimese maailmapilti ja arusaamist iseendast nii

põhjalikult, et sellele järgneb karjääripoore ning hakatakse hoopis sotsiaaltööd tegema.

Seltsiline võib olla iga eas

Seltsiliseks saab hakata alates 16. eluaastast ja oodatud on iga vanusegrupi esindajad: noored, kes tahavad kogukonda panustada, lapsevanemad, kes soovivad eakama põlvkonnaga sidet hoida, pensionieelikud, kes on oma lapsed suureks kasvanud ja kelle enda suguvõsa vanemaid liikmeid enam pole. Igas vanuses inimestele tuleb kasuks kogemus sellest, kui palju rikastab hinge eakamate inimestega suhtlemine.

„Eakaid, kelle noored sugulased elavad neist kaugel ja kelle sõbrad on hakanud kõrvalt ära kaduma ning kes ei oska enam ise hästi uusi sõprussuhteid luua, on vägagi valmis endast nooremate inimestega kohtuma ja rääkima,“ teab Krista omast kogemusest ja noorte all peab ta siinkohal silmas ka nelja-, viie- ja kuuekümnendates seltsilisi.

Seltsiliste missiooniks saab tihti ka koju kapseldunud eaka nügimine selles suunas, et maailm taas põneva paigana tunduma hakkaks. „Jah, paljud eakad käivad üritustel, aga väga palju on ka neid, kes ei tunne ennast suures seltskonnas hästi ja risk üksildusele on suur,“ räägib Krista. Ta ütleb, et seltsilise toel julgeb eakas taas liikuma hakata, minna õue, jagada oma mõtteid, saada kinnitust, et ta on oluline. Nii mõnigi eakas on öelnud, et tänu seltsilisega suhtlemisele tunneb ta taas, et on inimesena väärtuslik.

Mida on vaja, et seltsiliseks hakata?

Aega – üks kuni kaks tundi nädalas või üle kahe nädala.

Soovi kuulata ja aktsepteerida inimest sellisena, nagu ta on.

Järjepidevust ja usaldusväärsust.

Seltsiliseks hakkamisel esmalt vesteldakse kandidaadiga ja seejärel toimub koolitus. Samuti toetatakse seltsilist kogu tegevuse vältel.

Soovid hakata vabatahtlikuks seltsiliseks?

Vaata: www.seltsilised.ee

Kirjuta: info@seltsilised.ee

Vabatahtlik
SELTSILINE

SOTSIAALMINISTEERIUM

Omaparvelinnude jõuluootuse sädinad ja mõisatuurid

KAJA ALTERMANN
Omaparvelinnude liige

Sädistamist oli palju, kui kuulsime Võsu Meelespea Seltsi küllatulekust detsembri algul. Kaks suve tagasi käisime meie Võsul, nüüd oli rõõm võõrustada ise külalisi. Meelespea Seltsi pea 30 osalist tutvusid kõigepealt Sõmeru keskusehoonega ja meie vallaga ning siis tõi tee Roodevälja mõisa. Akordionihelide saatel võtsime külalised vastu. Vastastikused tervituskõned ning kingitused, Aime Leola humoorikad lood ja ligi viiekümne peolise ühislaulmine andsid peole hoo sisse. Külalistel oli kaasas toredaid ettekandeid – luuletusi ja tantse, mis kantud ka jõuluootuse meeleolust. 161 aastases Roodevälja mõisas pole ammu selliseid ilusaid tantse tantsitud.

Ka meie Näpi Lustilised esinesid oma lauludega ja lõpuks ärgitati kogu seltskonda ühiselt tantsuma. Mäng Edasi-Tagasi oli justkui meile loodud, sest Võsu rahvas kutsuski Omaparvelinde Võsule tagasi. Seekordne ühispilt sai huvitav selle poolest, et korraga kõik peale ei mahunud – tuli teha kahes jaos. Tiit Nõlvak akordionil oli väsimatu, mängis isegi veel siis, kui külalised olid koduteel ja meil läks lahti nn *afterparty* ehk koris-

Omaparvelinnude jõulusädinad.

FOTOD: KAJA ALTERMANN

tamine. Aitäh pillimees Tiidule, organiseerijatele Milvile ja Rennale ja kõikidele osalistele, kes kodus võileivad või koogid valmis meisterdasid ning ühiselt laua katsid.

Nädal hiljem oli ees uus mõisatuur, seekord Mõdriku mõisa. Praeguse mõisakooli, Tallinna Tehnika-kõrgkooli Teenusmajanduse instituudi juhtivtöötaja Eda Vahero tegi meelikõitva ringkäigu mõisa õppehoonetes. 18. sajandi lõpul ehitatud mõisahoones alustas õppetööd 1927. aastal Mõdriku Kodumajanduskool. 1947–1957 koolitati seal zootehnikuid ja agronome, 1957. aastast loodud Mõdriku Põllumajanduskoolist tänaseni on populaarne raamatupidamise suund. Kui ühineti Rakvere Pedagoogikakooliga, õpetatakse koolis alates aastast 2001

sotsiaaltöötajaid. Tollal oli kooli nimi Lääne-Virumaa Kutsekõrgkool. Hiljem Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli nime kandvas koolis õpetati lisaks veel ärijuhte, IT valdkonna spetsialiste, kaubandustöötajaid ja sekretäre. Meie maakonnas on palju neid, kes on käinud Mõdrikul koolis ja saanud endale uue eriala või täiendanud varem õpitut. Praegu õpib Teenindusmajanduse Instituudis Mõdrikul 600–700 tudengit. Omaparvelinnud tundsid vägagi huvi mõisa ajaloo vastu. Imetleti korras mõisaruume, kaasajasatutud klassiruumi ning õppelaboreid. Siinkirjutaja oli rõõmus, istudes Omaparvelinnudest turvaliselt ümbritsetult, endises töökabinetis korra arvutitaua taga, meenutades möödunud pedagoogitööd täis aastakümneid. See oli

hea tunne! Eda, aitäh selle mõisakülastusprojekti elluviimise eest!

Lõpuks jõudsimme sööklamajja, kus meid ootas jõululaud. Tuttav pillimees Aare Hein akordioniga, päkapikk kingitustega, sünnipäevalaste kaasatoodud magus kook ja kringel, jõululaulud ja mängud tõid kaasa tõelise jõulutunde. Võsu sõprade kingitud komme ja piparkooke jätkus ka sellele peolaulale. Täname kokkasid Anne-Maid ja Sirjet, kes väga maitsva jõululaua tegid just Omaparvelinnudele mõeldes. Mälestusi päevast aitavad hoida ka fotod.

Selle poolaasta mõisatuurid Muugast Mõdrikuni on Omaparvelinde rõõmustanud täie eest, igaüks omal moel. Mõdriku mõisa preili Dorothea Louise Auguste von Neff oli kunstnik Carl Timoleon Neffi

abikaasa, kes ostis 1860. aastal ise Muuga mõisa Neffidele (Dorotheale kuulus muide ka Piira mõis). Nii et kogume raha järgmiste lendude jaoks uuel

aastal, Lääne-Virumaal on mõisaid veel.

Täname südamest taas-kord vallapoolse toetuse eest!

Avatud suhtlus lapsevanemaga on iga lapse vaimse tervise vundament

Terves kehas terve vaim on ammune tõde ning aina enam on hakatud teadvustama, et antud põhimõtte saab kehtida ka überpööratult. Laste ja noorukite vaimse heaolu üheks põhiliseks komponendiks on keskkond, milles laps igapäevaselt viib. Selles aina määravamas rollis on füüsilist keskkonda hägustav digikeskkond.

Tugeva vaimse tervise kujundamine algab laste puhul kodust. „Õpilase kasvamise ja arengu teekonnal on lisaks füsioloogiliste vajaduste täitmisele oma koht head eeskuju näitaval ja toetaval lapsevanemal,“ räägib Tallinna Kooliteravishoiu vaimse tervise õde Ragne Läheb. „Eriti oluline on see kooliealiste puhul just algklassides, mil laps alles õpib end ja oma tundeid juhtima,“ lisab ta.

Iga päev näeme, kuidas meie lapsed kasvavad, arenevad ja õpivad, nähes vaeva kas koolis, trennis või mõnes huviringis. Mida teha aga siis, kui muidu tubli ja tragi laps muutub järsku apaatseks ja kaugeks? Olgugi et muutujaid lapse vaimse tervise küsimuses on palju, tuleb tihtipeale ka lapsevanemal peeglis vaadata ja mõelda, kas suhtlus enda lapsega on võimalikult toetav ja avatud.

Lähebi sõnul peaks lapsevanem murede ilmne-misel proovima lapsega turvalises keskkonnas rahulikult maha istuda ja rääkida. Avatud ja julgustav suhtlus perekonnas võib esmapilgul paista lihtne, kuid seda jääb paljudes peredes siiski vajaka. Samas on see väga oluline lapse vaimse tervise toetamisel.

Koolides 1., 3., 7. ja 10. klassi õpilaste seas tehtavate tervisekontrollides hinnatakse ühe osana ka lapse vaimset tervist. Vaimse tervise õde julgustab vanemaid tervisekontrollides osalema. „Tervisekontrollides kaardistatakse lapse arengu hindamiseks lisaks lapse füüsilisele tervisele ka tema vaimset tervist mõjutavaid riski- ja kaitsefaktoreid. See võimaldab lapsevanemal saada tervishoiutöötajalt asjakohast nõu,“ selgitab Läheb. Ujedamad koolilapsed võivad jätta olulisi detaile rääkimata. Vanem oskab täiendada lapse vastuseid, jagada oma tähelepanekuid ja üheskoos saab otsustada, kuidas last kõige paremini toetada.

Kui lapsevanemal on loodud lapsega usalduslik suhe juba noores eas, loob see pinnase, et lahenda-

da hõlpsamalt teismeeas esilekerkivaid probleeme. Lapse kasvades kasvavad ka mured. Me kõik oleme noorena huvi või eakaaslaste surve tõttu midagi proovinud – olgu see sigaretimahv või väike lonks alkoholi. Kui aga noorel on vanemaga avatud ja toetav suhe, on tal lihtsam sellest kogemusest rääkida ilma hirmuta, et ta riielda saaks. Avatud suhtluses arutletakse, kuidas noor end tun-dis, millised olid tagajärjed ja kas ta oleks huvi korral valmis uuesti proovima. Selline lähenemine aitab noorel teha teadlikumaid valikuid.

2025. aastal tegi noorte heaolu eest seisev ühendus Planet Youth küsitluse, milles uuriti Tallinna 9. ja 10. klassi õpilastelt nende kokkupuudete kohta erinevate meelemürkidega. Uuring andis kinnitust tõsiasjale, et koolinoored,

kelle vanemad on kursis noorte tegemistega ehk kelle suhtlus vanematega on avatud, on omanud vähem kokkupuudet erinevate meelemürkidega. Noortest, kelle vanemad ei teadnud, millega nende lapsed õhtuti tegelevad, olid viimase 30 päeva jook-sul 30% neist olnud purjus, 9% tarvitanud kanepit ja 37% kasutanud e-sigarette. Kui aga noored, kelle vanemad olid kursis nende tegemistega, oli tarvitajaid vastavalt 14%, 3% ja 17%.

Tervenemine algab endast

Kui lapsevanem märkab, et tema laps on omadega halvas kohas ja heatahtlikud pingutused teda sealt välja tõmmata ei kanna vilja, on oluline pöörduda spetsialisti poole. Vaimse tervise õde Läheb toonitab, et pelgalt psühholoogi, psühhiaatri või muu diplo-

meeritud asjatundja juurde minekust aga ei piisa. Oluline on keskkond ja eeskujud, mis noort inimest ümbritsevad ning isiklik tahe ja arusaam muutuste vajadustest. Laps vajab toetavat perekonda. See eeldab julgust ka vanematelt abi küsida ja pidevat eneseharimist, kuidas last kodus toetada.

Spetsialistidele on pandud suured lootused. Et justkui pelgalt psühholoogi kabinet ja diivan on need, mis võlujõul patsiendi terveks teevad. Kui seljavalu kaebav inimene läheb füsioterapeudi juurde, siis tema tervise parandamiseks ei piisa iganädalasest vastuvõtust. Taastumiseks on oluline ka patsiendi enda igapäevane panus erinevate harjutuste näol ja igakülgne lapsevanema poolne tugi.

SA TALLINNA
KOOLITERVISHOID

Uhtna raamatukogu kogude pärl

INGE PIKKOJA
Uhtna raamatukogu
direktor

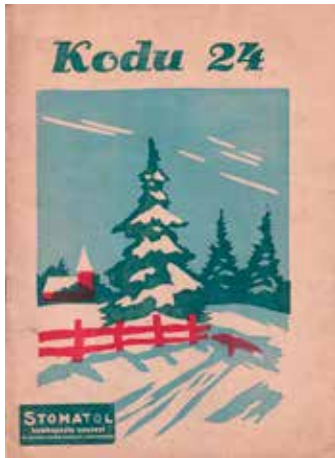
30. jaanuarist 2025 kuni emakeelepäeva, 14. märtsini 2026 kestab Eesti Raamatu Aasta, mille jooksul tähistatakse mitmesuguste näituste, sündmuste ja muude ettevõtmistega eestikeelse raamatu ning eesti kirja- keele suurt sünnipäeva.

Eesti Raamatu Aasta raames tutvustavad raamatukogud üle-eesti oma kogude pärl. Uhtna raamatukogus on alati väärtustatud esivanemate pärandit ja nende lugusid. Nii mõnigi pere on an- netanud raamatukogule oma koduseid pärlid, olgu need vanad ajakirjad, raamatud, fotod või muud meie piirkonna ajalooga seotud esemed.

Üks väärtuslikumaid annetusi on kunagise kap- teniproua Bertha Seele- pi ajakirjade kogu, kus on väärikad perenaiste ajakirjad: Taluperenai- ne, Eesti Naine, Maret, Kodu, Kõigile, Kaunis kodu. Neist ajakirjadest leitakse väärt infot nii uu-

rimistöödele kui niisama uudistamiseks.

Kõik selle kogu ajakir- jad on raamatukogus ko- hapeal lugemiseks. Tulge lugema!

Raamatukogud uut moodi ehk ikka vana moodi edasi

Meie valla raamatuko- gudel on oma piirkonnas läbi ajaloo olnud oma koht ja lugu mida rääkida. Raa- matukogud on vahetanud ruume ja nimesid, kuid alati on oluliseks peetud lugejat, kes raamatukogu teenuseid tarbib. 2026. aastast hakkab tegutsema ühise nimetusega Rakvere valla raamatukogu, mille

Pildike kunagisest Uhtna raamatukogu argipäevast.

FOTO: RAAMATUKOGU FOTOARHIIV

alla koonduvad raama- tukogud säilitavad oma endised nimed: Sõmeru, Lepna ja Uhtna raama- tukogu. Lugeja jaoks ei muutu midagi.

Kuuldused Uhtna raa- matukogu sulgemisest ja töötaja vähenemisest on pisut liialdatud. Kui sa

tahad, et sinu kodukohas säiliks sulle vajalikud teenused, siis külasta ka sel aastal vähemalt korra nädalas oma kodu-poo- di, korra kuus kodu-raa- matukogu, kui võimalik pane lapsed kodu ligidale lasteaeda ja kooli. Nii ai- tad maaelul edeneda ja säilida.

Sõmeru raamatukogus

Mälu treening

Võimalus suhelda, arendada oma loovust ja hoida vaimset vormi

Juhendaja
Anu Jonuks

14. kl 11.00
jaanuar

INFO:
Tel: 53067610 somerurk@rakverevald.ee TASUTA

SÕMERU RAAMATUKOGUS

TALVEJUTUHOMMIK

VÄIKELASTELE

15. JAANUARIL
KL 11.00

Uuest aastast kehtivad hüvitistele uued maksuvaba tulu reeglid

Uuest aastast muutub töö- ealiste maksuvaba tulu kord ning hakkab kehtima ühetao- line maksuvaba tulu arvestus kuni 700 eurot kuus. Hüvitise saajad peaksid kontrollima, kas maksuvaba tulu rakendub õigesti nii töötaja kui ka Sot- siaalkindlustusameti juures. Nii jääb inimesele igas kuus rohkem tulu kätte.

Alates 1. jaanuarist 2026 on tööealiste inimeste mak- suvaba tulu kuni 700 eurot kuus ehk 8400 eurot aastas. Muudatus puudutab tööealisi inimesi, kes saavad Sotsiaal- kindlustusametilt tulumaksu- ga maksustatavat hüvitist ja ei ole veel jõudnud vanaduspensionii- kka, näiteks vanemahü- vitist või kahjuhüvitist. Selleks, et arvestus oleks inimese jaoks soodne ja korrektne, tasub

maksuvaba tulu avaldus üle vaadata nii töötaja juures kui ka Sotsiaalkindlustusameti iseteeninduses.

Kui inimene soovib, et maksuvaba tulu arvestaks nii töötaja kui Sotsiaalkind- lustusamet, tuleb avaldused esitada mõlemale väljamaks- jale. Avaldus hakkab kehtima järgmisest kuust. Maksuvaba tulu saab esitada ka osalise mahus.

Maksuvaba tulu rakenda- takse igas kuus kuni 700 euro ulatuses. Kui inimese kuu sissetulek (palk, hüvitised või mõlemad kokku) on sellest väiksem, kasutatakse maksu- vaba tulu vastavalt tegeliku maksustatavale tulule. Juhul, kui vanemahüvitise saaja teeb ka tööd, soovime veenduda, et maksuvaba tulu arvestus

nii SKA kui ka töötaja juu- res on kokku kuni 700 eurot kuus. Kui hüvitise saaja soovib maksuvaba tulu arvestust täies mahus rakendada Sot- siaalkindlustusameti välja- makstavale vanemahüvitisele, siis tasub töötajale esitada avaldus, et igakuisel töötasul oleks maksuvaba tulu arvestus null eurot.

Hüvitise saajal tuleb mak- suvaba tulu arvestamiseks esitada Sotsiaalkindlustus- ametile avaldus. Seda saab teha Sotsiaalkindlustusameti iseteenindusse sisse logides, valides "Minu kontaktand- med" – Tulumaksuvaba sum- ma.

Vanaduspensioniealistele kehtib uuel aastal endiselt maksuvaba tulu 776 eurot kuus ehk 9312 eurot aastas.

Seda rakendab Sotsiaalkind- lustusamet automaatselt pen- sioni maksmisel. Kui pensionär töötab ja tema igakuine pen- sion on väiksem kui 776 eurot kuus, saab töötava pensionäri puhul töötaja rakendada inimese maksuvaba tulu jääki oma igakuisele töötasule. Näi- teks kui töötav pensionär saab kuus vanaduspensionit 600 eurot, jääb tema maksuvaba tulust kasutamata 176 eurot. Sellisel juhul tasub teha töö- andjale avaldus, et töötasule rakendataks maksuvaba tulu jääki 176 eurot kuus.

Maksuvaba tulu arvestuse kohta saab lähemalt lugeda MTA kodulehelt. Sealt leiab vastused ka korduma kippu- vatele küsimustele.

Sotsiaalkindlustusamet

LUGEMISSOOVITUS

Annika Aasa, Rakvere Valla Sõnumite toimetaja soovitab

Jõulud ja aastalõpp on ikka olnud minu jaoks aeg enda sisse vaatamiseks, elu üle mõtisklemiseks ja uute eesmärkide seadmiseks. Vahel on hea, kui olles teelahkmel, leiad abi kaante vahele jõudnud mõtetest, mis panevad su elu hoopis teisiti hindama. Riulilt jäid sel korral huviorbiiti järgmised teosed.

Eric-Emmanuel Schmitt „OSCAR JA ROOSAMAMMA“

Lugu aususest, südame- headusest ja leppimisest. Loo peategelane on kümneaasta- ne poiss Oscar, kes põeb ra- vile allumatut haigust. Teda ümbritsevad täiskasvanud püüavad halva mängu juures head nägu teha nagu meil ikka elus kipub kombeks ole- ma. Püüdes läbi selle justkui midagi heastada või eemale lükata. Ainus, kes poisile julgeb tõe välja öelda, mida Oscar niigi aimab, on haiglas vabatahtlikuna töötav va- nem proua, keda kutsutakse Roosamammaks. See pole kindlasti isekas ega julm tegu, vaid omamoodi trööst ja positiivne eluhoiak. Ta pakub poisile välja omamoodi mängu, milles nad lepivad kokku, et iga Oscari päev läheb arvesse kümne aastana. Vanaproua õhutusel hakkab Oscar saatma iga päev kirju Jumalale, milles ta jutustab vägagi vaimukalt ja elavalt oma kujuteldavast teismelisepõlvest, abiellumisest, lastest, oma muredest ja rõõmudest. Tänu sellele sõprusele ja kirjutamisele leiab Oscar taas elurõõmu, tahtmise leppida vanematega ja julguse vastu minna oma saatusele.

Olen seda raamatut ikka ja jälle lugenud, et saada ka sealt elujõudu, oskusi leida lahendusi ja elule naeratada. Me oleme tegelikult tugevamad, kui me ise usume ja kuidas meil lastakse paista. Mitmeid kordi sai käia ka vaatamas Rakvere teatri sama raamatu ainetel tehtud lavastust „Oscar ja Roosamamma: kirjad Jumalale“, mida mängiti üle 200 korra täissaalidele.

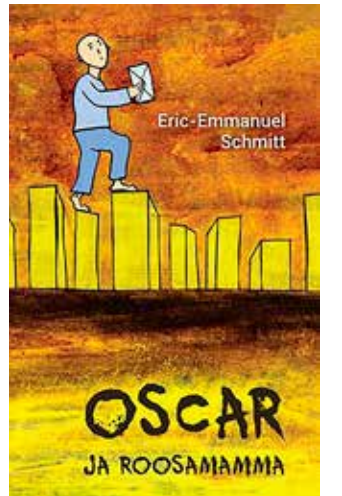
Teine saamat mida soovin teiega jagada on Viiu Härmi „KEEGI TEELINE“

See on autori väga ma- hukas 743 leheküljeline luulekogumik, mis koondab kaante vahele neli tema varemilmunud luulekogu – „Pealkirjata“ (1973), „Luule- letusi, lugusid ja midagi ka Margareetast“ (1978), „Valge vaikus“ (1979), „Sina, jõgi“ (1984). Viieandana on lisatud uus kogu „Sõnad lä- hevad mööda“, mis koosneb seni raamatuis ilmunuta luuletustest, mida on hulgalt rohkem kui neljas eelmises kokku.

Teoses vaatleb luuletaja maailma ja inimsuhteid talle omase sügava lüürilisusega.

See teos ei ole kindlasti selline, mille võtad ette ja hakkad järjest lugema. Armastades väga luulet, läbi mille on võimalik kõik hingelt välja öelda, loen luuleraamatuid selliselt, et avan nad suvalisest kohast ja upun siis rida- desse ning autori sügavatesse tunnetesse.

Talvekuul on mõnus võtta tass kuuma teed, mässida end pleedi sisse ja avada raamat, mille ridade vahel ek- selda. Mõnusat lugemist!

Meie protsess algab lubadusest ja lõpeb soovitud tulemusega

SIRJE REBANE

kaaskirjutaja

Taoliselt tutvustab ennast oma koduleheküljel AS Ferrel - Lääne-Virumaal, Sõmerul asuv masinaehitus- ja metallkonstruktsioonide tootmisettevõtte, lisades, et kvaliteetsete lahenduste pakkumisele keskendunud Ferrel AS teenindab erinevaid tööstusi, pakkudes inseneri-, masinaehitus- ja tootmis-teenuseid.

Aastatele tagasi vaadates näeks kogu lugu välja järgmine:

1991 – AS Ferrel asutamine. Keskendusime teraskonstruktsioonide ja -komponentide tootmisele ja müügile.

1998 – tegime oma esimesed sammud OEM tootjana, valmistades oma esimese põllumajandusmasina.

2000 – laiendasime ekspordi haaret ja sisenimese Skandinaavia turule.

2006 – meie portfell kasvab põllumajandushaagiste lisandumisega. Tehti esimesi samme toodete eksportimiseks välismaale.

2009 – Ferrel eksportis oma esimesed haagised Soome turule, mis tähistas pika koostöö algust.

2012 – laiendasime oma tootevalikut – lisandusid metsahaagised.

2017 – omanikuvahetus, mis võimaldas meil suurendada oma tootevalikut ja laiendada ekspordivõimalusi.

2020 – tegime oma tootevalikus täieliku uuenduskuuri, tuues turule veelgi rohkem väärtust ja uuendusi.

Tänagi jätkame oma tugeva vundamendi ehitamist, pakkudes usaldusväärseid ja uuenduslikke

FOTOD: ETTEVÖTTE FOTO KOGUST

lahendusi klientidele kogu Euroopas.

Ka see info pärineb koduleheküljelt ja näitab, et tegemist on pikaajaliselt tegutseva ja edasipürgiva ettevõttega. Et Ferrel tänastest tegemistest ja sellest, kuidas on möödunud ettevõtte viis viimast aastat aimu saada ning ka lehelugejatele sellest teada anda, pöördun abi saamiseks juhutuse liikme Rauno Priimägi poole.

Millega Ferrel tänasel päeval täpsemalt tegeleb?

Põhimõtteliselt võiks Ferrel'i tegevussuuna jagada kaheks – põllumajandushaagiste tootmine ja terastoodete allhanke pakkumine.

Missugused muutused on aja jooksul toimunud?

Kui viimast viit aastat silmas pidada, siis on Ferrelis olnud suhteliselt stabiilsed ajad. Loomulikult on ettevõtte arengu käigus toimunud mitmeid muudatusi nii pakutavate toodete ja teenuste, kui ka isikkoosseisu osas, kuid kõige märkimisväärselt muutuseks võiks pidada meie uue kontori-, olme- ja tootmisloone ehitust, mis

lõppes 2021. a. suvel ning mis pakub meie personalile kaasaegseid olme- ja töötin- gimusid.

Kes on Ferreliga seotud olulisemad inimesed ja mis on nende panus?

Tegelikult on Ferrelis kõik meie inimesed olulised ja siin kedagi eraldi välja tuua ei saagi. Oma roll on täita nii nõukogu liikmel kui keevital ja ilma igatüüpi panuseta oleks meie protsessides puudujäägid ja tegevused mingil määral halvatud.

Kuidas teil kõigi majanduses toimuvate keerdkäikude kiuste läheb?

Tuleb tõdeda, et ega viimastel aastatel majanduses toimuv ei ole Ferrelile lihtne olnud. Eriti valusalt tabas meidki Ukraina sõjast tingitud olukord 2022. aasta kevadel, kui kogu metalli- ja terasesektori tarneahelad pöörati pea peale. Kaasnev energiakriis koos materjalide kiire hinnatõusuga kasvatasid kiiresti meie sisendite kulu, mistõttu ei olnud varasemate hindadega enam võimalik oma toodangut müüa. Võib öelda, et Ferrel'i jaoks katkesid mit-

med head kliendisuhted just selle tõttu. Täna võib siiski öelda, et hüllem on möödas ja olukord stabiilne. Oleme teinud vajalikud korrektuurid ja kohanendud käesoleva situatsiooniga ning vaatame positiivselt tuleviku suunas ning töötame selle nimel, et meie toodang jõuaks taas erinevatele eksportiturgudele.

Ehk mõned kaugemad (aga ka lähedased) kohad kuhu teie toodang on jõudnud?

Üldiselt võib öelda, et üle 90% Ferrel'i kaubamarki kandvatest toodetest läheb ekspordiks. Meie toodetud põllumajandushaagised on täna lisaks Soome ja Skandinaavia riikidele jõudnud ka näiteks Saksamaa, Austria, Sloveenia ja Hollandi turule. Kui aga vaadata suuremalt, siis võiks öelda, et meie poolt toodetud seadmed ja nende komponendid on jõudnud kõikidele maailma kontinentidele.

Mille üle tunnete oma ettevõtte puhul uhkust?

Uhkust saab tunda mitmete asjade üle, aga vast kõige märkimisväärselt võiks pidada Ferrel'i pikka

ajalugu ja meie pikaajaseid töötajaid. Meil on kollektiivis mitmeid inimesi, kelle koostöö Ferreliga algas ligi kaks kümnendit tagasi ning paar inimest, kelle staaž Ferrelis on või on kohe jõudmas veerandsajandini. See on märk, et Ferrel on olnud hea ja stabiilne tööandja ning selle üle võib uhke olla küll.

Kuidas sujuvad suhted ja koostöö koduvallaga?

Ma usun, et suhted koduvallaga on head. Kuigi kokkupuuteid vallaga ei ole olnud palju, on need siiski olnud meeldivad. Oleme ka kaheksale valla kodanikule tööandjaks.

Missugused on teie tulevikuplaanid?

Tulevikuks on plaan eelkõige meie müügivõrku laiendada. Tugevdada meie positsiooni olemasolevatel eksportiturgudel ning leida tee uutele turgudele. Plaan

on jätkuvalt investeerida tootearendusse ning ei saa meiegi üle ega ümber investeeringutest tootmisprotsessidesse, et tõsta kvaliteeti ja suurendada tootlikust.

Aitäh Rauno Priimägi sisukate selgituste eest ja edu teie töökale ja toimekale meeskonnale ja AS Ferrelile, kelle pärisosaks on:

- üle 30 aasta kogemusi tootmises;
- mitmekesised tootmisvõimalused;
- 4200 ruutmeetrit tootmispinda;
- 20+ kvalifitseeritud ja professionaalset töötajat.

Ja mitte ainult sõnades vaid ka tegudes toimiv lipukiri, sest teie protsess algab lubadusest ja lõpeb soovitud tulemusega.

Avatakse 2026. aasta hajaasustuse programmi taotlusvoor

Taotlusi saavad esitada Rakvere valla elanikud, kelle elukoht rahvastikuregistri alusel on sama majapidamine, millele toetust taotletakse ja rahvastikuregistrikanne ei saa olla hilisem kui 01.01.2026.

Programmist toetatakse järgmisi valdkondi:

- 1) veevarustussüsteemid;
- 2) kanalisatsioonisüsteemid;
- 3) juurdepääsuteed;
- 4) autonoomsed elektrisüsteemid.

Hajaasustuse programmi rahastatakse Eesti riigi- ja

kohalike omavalitsusüksuste eelarvetest. Toetuse summast, mis on kuni 67% konkreetse toetusprojekti abikõlblikest kuludest, tuleb 50% riigilt ja 50% kohalikelt omavalitsustelt.

Toetuse maksimaalne suurus on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastotleja rahaline oma- ja kaasfinantseering abikõlblike kulude osas peab olema vähemalt 33%.

Programmist eraldatud toetuseks loetakse ka viiel eelneval kalendriaastal prog-

rammist saadud toetuse summa. Varasemate mitut majapidamist hõlmanud projektide puhul jagatakse saadud toetus arvestuslikult majapidamiste vahel võrdselt. Ühe valdkonna jaoks on ühel majapidamisel programmist võimalik toetust saada üks kord kuue kalendriaasta jooksul.

Taotlusi võetakse vastu alalise elukoha järgses kohalikus omavalitsuses 2. veebruarist kuni 2. aprillini.

Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti

elluviimine peab olema lõppenud 31. oktoobriks 2027.

Programmi määrus, lisamaterjalid ja taotlusvormid on kättesaadavad Riigi Tugiteenuste Keskuse (RTK) veebilehel (<https://rtk.ee/meede-hajaasustuse-programm>).

Rakvere valla programmi kontaktisik on **Sandra Schmidt**, sandra.schmidt@rakverevald.ee, 519 1280.

Vallavalitsuses otsustati

26. novembril

- Kiita heaks taotleja kanalisatsioonisüsteemide valdkonna toetuse kasutamise aruandes esitatud kulud summas 4790 eurot, millest toetus on summas 3209,30 ning omaosalus summas 1580,70 eurot. Tasuda töö teostaja Carlist OÜle toetussumma 3209,30 eurot.
- Nõustuda Järni külas asuva Kivi katastriüksuse jagamisega ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed vastavalt maakorralduskavale: Kivi ja Karuoru katastriüksused sihtotstarbega maatulundusmaad.
- Nõustuda Eeskülas asuva Vahtriku katastriüksuse jagamisega ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed vastavalt maakorralduskavale: Vahtriku ja Orava katastriüksused sihtotstarbega maatulundusmaad.
- Anda projekteerimistingimused üksikelamu püstitamiseks Künka kinnistule Kõrgemäe külas.
- Eraldada toetust MTÜle Rakvere kergetööstusklubi ViKe projekti „Kolmepäevane õpilaste jõuluvõistlus kergetööstikus“ läbiviimiseks 200 eurot.
- Eraldada toetust MTÜle Viru-Nigula Motoklubi projekti „2. Kunda jõe maraton“ läbiviimiseks 300 eurot.

4. detsembril

- Tunnistada edukaks lihthange „Uhtna hooldekodu keldrikorruse ruumide renoveerimine“ pakkuja aktsiaselts Later GR esitatud pakumuse nr 593906, kui menetluses olevatest vastavaks tunnustatud pakumuste seast madalaima kogumaksumusega 64 999,66 eurot.
- Tunnustada Rakvere valla tänukirjaga Ants Remmelgat tema aastatepikkuse pühendumusega tehtud töö eest Arkna loomakasvatuskoolis.

5. detsembril

- Volitada planeerimise ja ehitusnõunik Madis Akelit sõlmima ja allkirjastama Eesti Punase Ristiga lepingut Rakvere vallale sotsiaaltransporditeenuse osutamiseks.

12. detsembril

- Kehtestada alates 1. jaanuarist abivajavale alaealisele tugiisiku-teenust osutavale tugiisikule teenuse osutamise eest makstava teenuse tunnihinnaks 7 eurot.

- Eraldada valla reservfondist Ubja külakeskuse hoone kütteseadmete remondiks 1500,32 eurot, millele lisandub käibemaks.
- Nõustuda Uhtna alevikus Kitseküla tn 14 katastriüksuse jagamisega vastavalt Rakvere vallavalitsuse 29.05.2019 korraldusega nr 233 kehtestatud Kuti, Eesmäe ning Kitseküla tn 14 kinnistute ja lähimbruse maa-ala detailplaneeringule ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Kitseküla tn 14 katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa; Linnukaare tn 21, 23, 25 ja 27 katastriüksused sihtotstarbega elumumad; Linnukaare tn 29 katastriüksus sihtotstarbega tootmismaa; Kitseküla tänav L8 ja Kunda tee L2 katastriüksused sihtotstarbega transpordimaad.

17. detsembril

- Anda ehitusluba PVC-viilhall 1 ja PVC-viilhall 2 püstitamiseks Karukäpa kinnistule Sämi-Tagakülas; üksikelamu püstitamiseks Lõokese kinnistule Muru külas.
- Anda kasutusluba PVC hallile Reili kinnistul Levala külas.
- Kinnitada Rakvere valla munitsipaalkoolides ja lasteaias õpilaskoha arvestuslik maksumus ühe õpilase/lapse kohta 2026. aastal järgmiselt: Sõmeru põhikool 225 eurot; Sõmeru põhikooli Lasila õppekoht 465 eurot; Uhtna põhikool 499 eurot; Näpi kool 455 eurot; Rakvere valla lasteaed Pääsusilm Sõmeru maja 684 eurot; Rakvere valla lasteaed Pääsusilm Uhtna maja 707 eurot; Rakvere valla lasteaed Pääsusilm Veltsi maja 708 eurot; Rakvere valla lasteaed Pääsusilm Lasila maja 1014 eurot; Näpi kooli õpilaskodu 523 eurot. Põhihariduse osas toimub omavalitsuste vaheline arvlemine Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud õppekoha tegevuskulu piirmäära alusel igakuiselt. Alushariduse osas toimub omavalitsuste vaheline arvlemine vastavalt teise omavalitsusega sõlmitud halduslepingule. Näpi kooli osas kuulub tasumisele 455 eurot kuus. Õpilaskoha arvestuslik maksumus on jagatud kalendriaasta kümne kuu peale. Näpi kooli õpilaskodu aastamaksumus on jagatud üheksa kuu peale (arvesse on võetud periood jaanuar kuni mai ning september kuni detsember 2026. a).
- Kinnitada perioodiks 1.01.-31.12.2026 huvihariduse ja -tegevuse tegevuskava.

Vallavolikogus otsustati

3. novembril

- Valida Rakvere vallavolikogu aseesimeheks Peeter Kalda.

10. detsembril

- Moodustada järgmised vallavolikogu alatised komisjonid: revisjonikomisjon; eelarve- ja arengu- ja majanduskomisjon; haridus- ja kultuurikomisjon; sotsiaalkaitsekomisjon; keskkonnakomisjon.
- Määrata vallavolikogu liikmele, volikogu aseesimehele, komisjoni esimehele ja komisjoni liikmele hüvitised.
- Valida salajase hääletamise tulemusel vallavolikogu komisjonide esimehed ja aseesimehed, vallavanemaks Maido Nõlvak.
- Määrata hüvitis maksmine volikogu esimehele, vallavanemale tasu ja soodustused ning vallavalitsuse liikmetele hüvitis.
- Kinnitada vallavalitsuse liikmete arv ja struktuur.
- Kinnitada vallavalitsuse liikmed ning vabastada seoses vallavalitsuse volituste tähtajalise lõppemisega vallavalitsuse liikmete kohustustest: Madis Akel, Annely Elhi-Toming, Janek Seidelberg, Külli Öisma, Nele Rogenbaum.

18. detsembril

- Valida vallavolikogu revisjonikomisjoni liikmeks Marko Vahesalu.
- Kinnitada vallavolikogu kultuuri- ja hariduskomisjoni; eelarve- ja arengu- ja majanduskomisjoni; sotsiaalkaitsekomisjoni; keskkonnakomisjoni koosseisud.
- Nimetada kooli pidaja esindajateks vallavolikogu liikmed: Sõmeru põhikoolis Mihkel Aruoja, Uhtna põhikoolis Marko Vahesalu, Näpi koolis Kersti Suun-Deket, Rakvere valla lasteaias Pääsusilm Liis Lille. Kooli pidaja esindajate volitused kestavad volikogu poolt uue liikme nimetamiseni, kuid mitte kauem, kui volikogu volituste tähtajaks.
- Nimetada Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosolekul liikmeõigusi teostavateks Rakvere valla esindajateks ja nende asendajateks vallavolikogu volituste ajaks: Riho Iskül, tema asendaja Peeter Kalda; Maido Nõlvak, tema asendaja Madis Akel. Esitada Lääne-Viru omavalitsuste Liidu juhatuse liikme kandidaadiks Maido Nõlvak.
- Nimetada Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekule järgmised Rakvere valla esindajad ja nende asendajad vallavolikogu volituste ajaks alljärgnevalt: Riho Iskül, tema asendaja; Maido Nõlvak, tema asendaja Madis Akel. Nimetada Eesti Linnade ja Valdade Liidu volikogusse Rakvere valla esindajana Maido Nõlvak ja tema asendajana Madis Akel vallavolikogu volituste ajaks.
- Määrata Päide külas vee-ettevõtjaks AS Rakvere Vesi alates 01.01.2026. a kuni 31.12.2035. a. Vee-ettevõtja ülesandeks on varustada kliente ühisveevärgi kaudu veega ja korraldada klientide kinnistute kanalisatsioonist reovee ärajuhtimist ja puhastamist. Eelnevalt nimetatud haldusülesannet rahastatakse vee-ettevõtja poolt osutatud teenuste eest saadavatest tasudest. Järelevalvet haldusülesande täitmise üle teostab Rakvere vallavalitsus.
- Võtta vastu Ussimäe külas asuva Lehtri kinnistu detailplaneering ning korraldada detailplaneeringu avalik väljapanek.

Olulisemad muudatused lasteaiakoha taotlemisel

Olulisemad muudatused lasteaiakoha taotlemisel

1. jaanuarist hakkasid kehtima mõned muudatused laste lasteaeda vastuvõtmisel.

Peamine muudatus on see, et kõiki lasteaiakohade seotud andmeid peetakse vallavalitsuse infosüsteemis SPOKU, mis toetab sujuvat suhtlust lasteaiakoha ja lapsevanema vahel. Vanematele tähendab see ühtset ja mugavat e-keskkonda, kuhu on koondatud kogu oluline info.

SPOKUS:

- esitatakse kohataotlus
- hallatakse infot vastuvõetud ja sealt lahkunud laste kohta

- esitatakse erinevaid avaldusi ja dokumente seoses lapse lasteaias käimisega

Kohataotlust täites palutakse vanemal märkida:

- millal soovitakse lasteaiakoha kasutama hakata,
 - millisesse lastehoidu või lasteaeda soovitakse kohta – ning seda õppekoha täpsusega (st konkreetne lasteaiakoha asukoht).
- Kui vanema eelistatud õppekohas parasjagu vabu kohti pole, on tal õigus valida koht teises õppekohas. Kui laps liigub lastehoiurühmast sama õppekoha lasteaiarühma, siis uut taotlust ei ole vaja esitada.

Kui laps vajab täiendavat tuge

Kui laps vajab lasteaias tühustatud või erituge, siis vanem esitab SPOKU keskkonnas koolivälise nõustamismeeskonna soovitus. See aitab lasteaias kiiresti ja täpselt otsustada, millist tuge laps vajab.

Koolivälise nõustamismeeskonna soovitus pole kohustuslik juhul, kui lapsel on mõni igapäevast või ööpäevaringset kõrvalabi vajav terviseseisund või on tuvastatud puude raskusaste. Sellisel juhul piisab, kui vanem märgib lapse abivajaduse SPOKU keskkonnas vastavasse lahtrisse.

Suvine valverühm

Suvine valverühm avatakse juulikuus Sõmeru õppekohas. Rühma võetakse kõik lastehoiu ja lasteaiakohad, kelle vanemad on esitanud SPOKUS sellekohase soovi hiljemalt 15. märtsiks.

Rühm komplekteeritakse 1. aprilliks ning teenuse kasutamiseks tuleb tasuda kohatasu ja toiduraha ettemaks hiljemalt 20. juuniks.

Rakvere vallavalitsuse 4. detsembri 2025 määrusega „Lasteaeda vastuvõtu ja väljaarvamise kord“ saab tutvuda Riigi Teatajas.

Muudatused lapse sünni registreerimisel

Alates 1. jaanuarist 2026 saab lapse sünni registreerida üksnes maakonnakeskuste kohalikes omavalitsustes. See tähendab, et Rakvere vallavalitsuses ei ole lapse sünni registreerimine enam võimalik.

Sünni registreerimise avaldust saab esitada jätkuvalt e-rahvastikuregistri aadressil www.rahvastikuregister.ee või endale sobivas maakonnakeskuse kohalikus omavalitsuses kohapeal. Avaldust ei pea

tingimata esitama oma elukohajärgses maakonnakeskuses.

Kui vanem on esitanud sünni registreerimise avalduse e-rahvastikuregistris ning soovib esmast sünnitõendit paberikandjal, siis seda on võimalik kätte saada elukohajärgsest maakonnakeskuse kohalikest omavalitsustest.

Rakvere valla elanike jaoks on lähimaks registreerimiskohaks Rakvere linnavalitsus aadressil Lai tn 20, Rakvere linn.

Sünnitoetused ja traditsioonid jätkuvad muutusteta

Oluline on teada, et sünnitoetuste maksmise kord Rakvere vallas ei muutu. Vallavalitsus jätkab sünnitoetuse maksmist samadel alustel nagu seni. Toetust saab Rakvere vallas elav lapsevanem taotleda iseteeninduskeskkonnas SPOKU.

Samuti jätkuvad ka armastatud lusikapeod, kuhu kogunevad värsked

lapsevanemad oma pere-dega.

Järgmine pidu on planeeritud maikuu esimesel nädalal, korraldatakse lisapidu ka novembris. Kui sündide arv on väiksem, peetakse pidu vaid kevadel. Kõigile peredele saadetakse postiga kutse.

RAKVERE VALLA NOORTE TÖÖMALEV OTSIB 2026.A SUVEKS KOHALIKKE TÖÖANDJAJD, KES OLEKSID HUVIDATUD VALLA NOORTELE TÖÖD PAKKUMA 15.-19. JUUNI UHTNA RÜHMALE 3.-7. AUGUST SÕMERU RÜHMALE

Tööd tehakse 4 tundi päevas, noored on vanuses 13.-17.aastat

MEIE OMALTPOOLT:

- ANNAME "KAASA" RÜHMAJUHI, KES NOORI JUHENDAB JA TÖÖ KVALITEETI KONTROLLIB;
- TEGELEME MALEVLADE TÖÖLE VÕTMISEGA (LEPINGUD, TÖR, LASTEVANEMATE NÕUSOLEKUD JNE.)

Lisainfo:
Oxana Nikitina, Rakvere valla noorsootööspsialist
e-post: oxana@rakverevald.ee; tel: 5301 5577

Vaimse tervise teenused 2026. aastal

Vaimne tervis on osa meie igapäevaelust – see mõjutab meie suhteid, töövõimet, pereelu ja üldist elukvaliteeti. Sageli võib elu ette tuua olukordi, mis panevad meid proovile: stress, peresised pinged, kaotus, konfliktid lähedastega, vanemluse raskused või lihtsalt tunne, et enam ei jaksa.

Rakvere vald väärtustab oma elanike heaolu ning pakub valla sissekirjutusega inimestele võimalust pöörduda tasuta psühholoogilise abi saamiseks.

Teenuse on mõeldud nii täiskasvanutele kui ka lastele ning abi saab mitmes erinevas vormis, sõltuvalt vajadusest.

Milliseid teenuseid pakutakse?

Rahuliku ja turvalise nõustamise eesmärk on toetada inimest tema keerulises olukorras. Võimalik on pöörduda järgmiste teenuste saamiseks:

Psühholoogiline nõustamine – aitab toime tulla ärevuse, stressi, läbipõlemise, pingete ja emotsioonide juhtimisega.

Pereteraapia – toetab peresuhteid, aitab lahendada konflikte ja tugevdada omavahelist mõistmist.

Paariteraapia – mõeldud neile, kes soovivad parandada suhtlemist, ületada suhteprobleeme või leida ühiselt lahendusi.

Kriisinõustamine – kiire abi äkiliste raskete sündmuste, kaotuste või trauma korral.

Mänguteraapia – sobib lastele, kes väljendavad oma tundeid ja kogemusi mängu kaudu.

Kõik teenused on suunatud sellele, et toetada inimese terviklikku heaolu ning ennetada probleemide süvenemist.

Miks tasub abi küsida?

Abi küsimine on märk tugevusest, mitte nõrkusest. Vaimse tervise spetsialist aitab:

- paremini mõista oma tundeid ja mõtteid
- õppida toimetulekustrateegiaid
- parandada suhtlemist ja suhteid
- ennetada stressi kuhjumist
- taastada usaldust ja tasakaalu argielus

Ennetav toetus aitab sageli probleeme lahendada varases faasis, enne kui need muutuvad keerulisemaks.

Tasuta nõustamisteenus on kättesaadav kõigile Rakvere valla elanikele, kellel on sissekirjutus vallas. Teenuse kasutamiseks tuleb ühendust võtta **ennetus-tööspsialistiga eneli.baumann@rakverevald.ee**

Vaid mälestuste maailmas
sa oled ikka meiega...

Mälestame

NADEŽDA EINASTE
ANDRES JOOST
IGOR ORLOV
VAMBOLA KIVISILD
MEHIS PROOVER

05.08.1931–04.12.2025 Raudvere
04.03.1947–06.12.2025 Taaravainu
23.02.1961–06.12.2025 Lepna
21.04.1961–10.12.2025 Uhtna
30.06.1980–17.12.2025 Näpi

MTÜ SÕMERU START
kutsub osalema
**KIRIVÖÖ KUDUMISE
ÕPITUPPA**

**ÕPITEGEVUSE ALGUS
17.-18. JAANUAR 2026**

ERITI ON OSALEMA OODATUD
MTÜ PARTNERID PIIRKONNA 55+
VANUSES INIMESED,
KELLELE ON ÕPITUBA TASUTA

ROHKEM INFOT KÜSI:
PIRET TEL 53021521

Partnerid™

**ARUKATE
AKADEEMIA**

SÕMERU KESKUSEHOONES

ESF PROJEKT VANUSELE 55+

"KUU TEINE POOL"

KÜLAS
URMAS VADI

**12. JAANUAR 2026
KELL 13.00**

Bussile palume registreeruda
tel.53300288 Reelika,
tel.53364604 Siiri

**ARUKATE
AKADEEMIA**

SÕMERU KESKUSEHOONES

ESF PROJEKT VANUSELE 55+

**"ELUST JA TEATRIST
VEIDI POLIITIKAST..."**

KÜLAS
ÜLLAR SAAREMÄE

**09. VEEB RUAR 2026
KELL 13.00**

Bussile palume registreeruda
tel.53300288 Reelika,
tel.53364604 Siiri

Partnerid™ #virupärane

97. sünnipäeval
AINO KLIIMAND Sõmeru

96. sünnipäeval
ASTRID VÕIP Vaeküla

92. sünnipäeval
HELGI TRUSS Päide

90. sünnipäeval
VALLI POZDNIKINA Roodevälja
AIN TURBAN Karitsa

89. sünnipäeval
TOIVO KÕUE Tõrremäe
VALENTIN ZUJEV Kaarli
SULA SALUJÄRV Ubja

88. sünnipäeval
MAIE RAKSO Sämi
MARGE VIKHOLM Ussimäe
ENDLA KIVIMÄGI Vaeküla

87. sünnipäeval
MAI SÄDE Karunga
SILVI PALMAR Sõmeru
TAMARA VASSILJEVA Vaeküla

85. sünnipäeval
INNA PONOMAREVA Näpi
SILVI RAUD Kohala

84. sünnipäeval
TIJU MEHIST Tobia
ALEKSANDER VIINER Tõrremäe
JEKATERINA ROMANOVA Paatna
ÜLO-REIN MÄRTIN Taaravainu
ÕIE LUMISTE Sõmeru

83. sünnipäeval
LINDA EINMANN Ussimäe
AVO RUBEN Kaarli
GERTA-JOHANNA LEPPIK Tõrma

82. sünnipäeval
ÕIE SARAPUU Papiaru
ANATOLI BOROVKOV Ubja
SILVI POHLA Veltsi
LIA KIVASTE Karitsa
VILMA KATUS Sõmeru

81. sünnipäeval
SILVI SIBULINA Eesküla
MILVI SILLAMÄE Tõrma
LYDIA KULDMA Veltsi
TIINA PLÖKS Näpi
HELI-KÄRT KRIISA Arkna

75. sünnipäeval
ARVO ANIJÄRV Sõmeru
EDVIG MÄNNIK Sämi
SULEV PALM Uhtna
ALEKSANDR MUND Karitsa
MAIE JÄRVI Arkna

70. sünnipäeval
SVETLANA KOKK Lepna
SIIRI LISTMANN Sõmeru
ZINAIDA FRID Vaeküla
RAINIS BUŠ Sõmeru